

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 21870/2023
27.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници АА и ББ, обе из ..., чији је пуномоћник Бисерка Крпић, адвокат из ..., против туженог ВВ, чији је пуномоћник Александар Марков, адвокат из ..., ради утврђења права становања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 145/23 од 12.04.2023. године, у седници одржаној 27.11.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж2 145/23 од 12.04.2023. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужила и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Сенти П2 11/2023 од 09.02.2023. године.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиле да солидарно накнаде тужиоцу трошкове ревизијског поступка у износу од 42.300,00 динара, у року од 8 дана од пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сенти П2 11/2023 од 09.02.2023. године, одбијен је тужбени захтев да се обавезе тужени да испразни од лица кућу у ... број ..., и да трпи да мал. АА и законска заступница ББ имају право становања у предметној некретности све док за то постоје законски услови, а најмање до пунолетства мал. АА, те да се обавезе тужени да на име трошкова поступка тужитељици исплати трошкове колико буду износили по Адвокатској тарифи и тужиле су обавезане да туженом солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 114.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 145/23 од 12.04.2023. године, усвојена је жалба тужила и преиначена првостепена пресуда тако што је усвојен тужбени захтев да се обавезе тужени да испразни од лица кућу у ..., у Улици ... број .. и да трпи да мал. АА и законска заступница ББ имају право становања у предметној некретности све док за то постоје законски услови, а најмање до пунолетства мал. АА и обавезан тужени да тужилама накнади трошкове поступка у износу од 135.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, побијајући је у целини, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/2011...18/20 и 10/23, др. закон, у даљем тексту: ЗПП), у вези члана 202. Породичног закона, Врховни суд је оценио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила АА, рођена ...2005. године је ћерка туженог и тужиле ББ, чија је заједница живота престала у фебруару 2020. године када су се тужиле иселиле из породичне куће на адреси ... бр. ... Парничне странке су у лошим односима и не комуницирају већ дуже време. Пресудом Основног суда у Сенти од 14.10.2020. године, разведен је брак парничних странака и родитељско право над тада мал. АА је поверено мајци. Тужила АА је у време подношења тужбе имала 15 година и била је ученица првог разреда средње ... школе у ..., где је изнајмљивала стан за 50 евра месечно, а трошкове њеног становања је сносила мајка. Тужила ББ и тужила АА када није у ..., живе у кући сина ББ из претходног брака, ГГ, на адреси у ... бр. .. и не плаћају закуп. Тужила ББ је сувласница са $\frac{1}{2}$ идеалних делова непокретности – породичне стамбене зграде уписане у ЛН .. КО ..., у ... бр. ..., на којој је сувласник са својим сином ГГ. У тој кући од 2019. године нико не живи, а пре тога су у кући живели радници који су радили за туженог. У кући има воде и струје, али нема грејања и у њој су парничне странке живе до 2006. године.

Тужени је пољопривредник, има пријављено пољопривредно газдинство. Живи у кући на адреси ..., са заједничким сином парничних странака ДД. Кућа је према налазу судског вештака грађевинске струке површине 219,84 м², а деоба куће на две засебне функционалне целине које би чиниле две одвојене самосталне стамбене јединице у нивоу поделе није могућа. Поводом ове куће пред Вишим судом у Суботици у току је парница ради поделе брачне тековине. Тужени нема другу непокретност у којој би могао да станује.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да у овом случају нису испуњени услови прописани одредбом члана 194. Породичног закона за стицање траженог права становања, с обзиром да тужила ББ која врши родитељско право има право сусвојине на усељивој кући, те би осим тога, конституисање права становања тужила на кући у којој живи тужени са другим дететом и његово иселење из куће представљало очигледну неправду за њега као другог родитеља.

Одлучујући о жалби тужила, другостепени суд је оценио да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право из члана 194. Породичног закона, па је првостепену пресуду преиначио, оценивши да су стамбени услови у којима тужила мал. АА живи са мајком која врши родитељско право, у поређењу са условима у којима живи тужени неповољнији, јер он живи у опремљеној кући која је површине око 200 м², док тужиле живе у кући полубрата, односно сина, коју он користи по основу закупа. Кућа чији је сувласник тужила ББ, као и кућа у којој живи тужени захтева извесна новчана улагања. Оцењено је да није у најбољем интересу детета мал. АА да због непостојања добре комуникације између родитеља након развода брака сви заједно живе, па је било нужно обавезати туженог да спорну непокретност испразни од лица. Осим тога, тужени и друготужила поседују земљу у свом власништву и да тужени има пријављено пољопривредно

газдинство од чега остварује приходе, па оваква одлука не представља очигледну неправду за њега, нити је тиме угрожена његова егзистенција.

По оцени Врховног суда, основано се ревизијом туженог указује да је побијана пресуда донета уз погрешну примену материјалног права.

Наиме, из утврђеног чињеничног стања произлази да је тужиља ББ вршила самостално родитељско право над тужиљом АА, те да има у сусвојини кућу површине 110 м², у истој улици у којој је и кућа на којој тужиље траже утврђење права становања. У овој кући су парничне странке живеле до 2006. године, а до 2019. године становали радници који су обављали послове на газдинству туженог, кућа има струју и воду и усељива је. Због тога није испуњен услов прописан одредбом члана 194. став 1. Породног закона за стицање права становања (*habitatio*), којим је прописано да дете и родитељ који врши родитељско право имају право становања на стану чији је власник други родитељ детета, ако дете и родитељ који врши родитељско право немају право својине на усељивом стану.

Околност, да тужени са заједничким сином парничних странака, односно братом тужиље АА, ДД, живи у кући чија је површина око 200м², те да има и пољопривредно газдинство од кога остварује приход, супротно становишту другостепеног суда, не може бити од утицаја на право становања које тужиље у овом спору потражује, јер то нису законом прописани критеријуми за стицање тог права. Супротно становишту другостепеног суда, од утицаја на стицање права становања није ни околност да тужиље живе у кући сина, односно полубрата, јер је то њихов избор.

На основу изложеног, применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП, донета је одлука као у ставу првом изреке ове пресуде.

Како је побијана пресуда преиначена, то тужени сходно одредбама чланова 153. став 1. и 154. ЗПП, има право на накнаду трошкова., који су му на опредељен захтев досуђени на име награде пуномоћнику адвокату за састав ревизије у износу од 33.000,00 динара и на име такси на ревизију и одлуку о ревизији у износу од 3.600,00 динара и 5.700 динара, све по Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката и Таксеној тарифи из Закона о судским таксама („Сл. гласник РС“, бр.95/2018).

На основу изложеног, применом члана 165. став2. ЗПП донета је одлука као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић